

Άγιος Γρηγόριος Νύσσης: Κινήσεις των άστρων και υποθέσεις για την μοίρα...

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Αγίου Γρηγορίου Νύσσης Κατά ειμαρμένης

Συνέχεια εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=413795>

5. Εγώ δε, καθώς αυτός εξέθετεν αυτά και τα παρόμοια, τον ηρώτησα εάν νομίζη ότι έχει την επί όλων των πραγμάτων εξουσίαν κάποιος Θεός, ο οποίος δηλώνεται με το όνομα της ειμαρμένης, και εάν πιστεύη ότι τα επί μέρους κυβερνώνται με την θέλησίν του.

Εκείνος δε μου κατελόγισε πολλήν αφέλειαν διά το ερώτημα και μου είπε. Δεν μου φαίνεται ότι έχεις καταλάβει τίποτε από τα ουράνια. Διότι άλλως θα εγνώριζες την δύναμιν της ειμαρμένης και πώς συλλαμβάνεται η δύναμις αυτή εκ του ότι τα πράγματα γίνονται κατά ειρμόν απaráβατον.

6. Επειδή δε εγώ υπεστήριξα ότι ο λόγος αυτός είναι παράδοξος και εζήτουν να

μάθω κάτι σαφέστερον, δηλαδή πώς φαντάζεται την ειμαρμένην, ως δύναμιν προαιρετικήν, αυτεξούστιν και ελευθέραν, υφισταμένην εις κάποιαν υπερκειμένην έξουσίαν ή την εκλαμβάνει ως κάτι άλλο, αυτός επαναλαμβάν πάλιν τον ίδιον λόγον είπεν.

Όποιος υπολογίση την κίνησιν των ουρανίων και τον ζωδιακόν κύκλον και τα δώδεκα τμήματά του, τα οποία κατά την περιγραφήν των εντός αυτών φαινομένων ζωδίων απέχουν εξ ίσου μεταξύ των, και κατανοήση την δύναμιν εκάστου άστρου, ποίαν δηλαδή ισχύν έχει το καθέν αφ' εαυτού εκ φύσεως και τι αποδίδει η συνέλευσις αυτών εκ του προς άλληλα συνδυασμού, όταν η ιδιότης του καθενός από αυτά αναμιχθή διά της προσεγγίσεως προς την άλλην ή διακριθῇ διά της απομακρύνσεως, τι ενεργεί πάλιν η υπόβασις του κατωτέρου και τι η πρόσκαιρος έκλειψις του ανωτέρου και η εκ νέου αποκατάστασίς του, και ο ποικίλος σχηματισμός των συνερχομένων και των απομακρυνομένων, καταγραφόμενος εις σχήματα τριγωνικά η σκαληνά ή αποτελών οποιονδήποτε άλλο από τα γεωμετρικά σχήματα· όποιος λοιπόν κατανοήση αυτά και τα παρόμοια, θα γνωρίση την σημασίαν της είμαρμένης, ότι δηλαδή το συντελούμενον αναγκαίως με απaráβατον ειρμόν κατά την οποιανδήποτε συμπλοκήν των αστέρων σημαίνεται με τον όρον ειμαρμένην.

7. Επειδή δε και τούτο πάλιν μου εφάινετο παράξενον, διότι δεν κατενόουν τίποτε από τα λεγόμενα εφ' όσον δεν είχα τοιαύτην κατάρτισιν, ηξίωνα να μου διασαφήση τα λεγόμενα διά των μέσων με τα οποία ήτο δυνατόν να μάθω την έννοιαν της ειμαρμένης.

Είπον ότι είχα ακούσει και από άλλους ότι οι αστρικοί κύκλοι περικλείονται ο εις εις τον άλλον και ότι η εναντία κίνησις ελίσσεται με την απλανή περιφοράν προς το εσωτερικόν των και ότι όλοι αυτοί περιδινούνται εις τον ζωδιακόν κύκλον, και ότι συνεπώς δεν αμφιβάλλω ότι αι λάμπεις των φωστήρων κατά την ιδιάζουσαν εις έκαστον πόλου κυκλοφορίαν προσεγγίζουν και απομακρύνονται, και υποβαίνει ο κατώτερος και κρύπτεται ο ανώτερος από την θέαν ημών, εάν ευρεθή εις τα όπισθεν του υποβαίνοντος, καθώς επίσης ότι είχα σκεφθή όλα όσα είναι εύλογα από την φυσικήν ακολουθίαν των πραγμάτων, είτε σχήμα αποτελείται δι' αυτών, όταν ο κύκλος περιβάλῃ το επάνω εις αυτό κείμενον άστρον διά της κινήσεώς του, ώστε η να φθάση εις την ευθείαν των υπερκειμένων ή να έλθῃ πλαγίως αυτού κατά την διέλευσιν ονδήποτε μακρά και αν είναι η περίοδος εκάστου αυτών, είτε ολιγοχρόνιος είτε μακροχρόνιος, εφ' όσον η αναστροφή κινείται αναγκαίως ή ταχύτερον ή βραδύτερον συμφώνως προς το μέγεθος της αναλογίας των επί μέρους κύκλων.

8. Ηξίωσα να αποσιωπήση όλα αυτά και τα παρόμοια, μόνον δε να μου εξηγήση

σαφώς την δύναμιν της ειμαρμένης, εάν δηλαδή ο νοούμενος με το όνομα της ειμαρμένης και κατέχων το κράτος επί του σύμπαντος και κυβερνών εξουσιαστικώς και ελευθέρως με την υπεροχήν δυνάμεως είναι θεός ή υποθέτη ότι η δύναμις της ειμαρμένης είναι υπηρέτης μιάς άλλης υπερκειμένης ενεργείας, ώστε τρόπον τινά και αυτή να ευρίσκεται υπό άλλην ειμαρμένην έχουσαν θέσιν υπερεχούσης αιτίας.

Διότι εάν πιστεύεται ότι αυτή έχει εξουσίαν επί του σύμπαντος, η λογική επιβάλλει να νομίζωμεν ότι δεν υπέρκειται αυτής τίποτε.

Εάν όμως ισχυρίζεται ότι η ειμαρμένη εξουσιάζει τα πάντα με εκβιαστικήν ανάγκην ακολουθούσα την κίνησιν των άστρων, ορθότερον θα ήτο να αποδώσωμεν την παντοδύναμον αυτήν εξουσίαν μάλλον εις το προηγούμενον παρά εις το επόμενον και να θεωρήσωμεν αίτια τούτων τα άστρα ή την περιφοράν των απλανών ή τους εντός αυτής παρατηρουμένους κύκλους ή τον λοξώς εγχαραγμένον εις τον πόλον κύκλον.

Πράγματι, εάν υποθετικώς δεχθή κανείς ότι δεν κινούνται ταύτα, ούτε διά της αιωνίου κυκλοφορίας έρχονται εντός ή μακράν αλλήλων, αλλά μένουν διαπαντός εις το ίδιον σχήμα, ειμαρμένη δεν υφίσταται.

Εάν λοιπόν την ειμαρμένην γεννά η κίνησις των άστρων, άρα ματαίως νομίζεται ότι αυτή επικρατεί των άλλων, εφ' όσον αυτή δουλεύει εις υπερκειμένην αιτίαν και δεν θα υπήρχεν, εάν δεν υπήρχεν η κίνησις.

Συνεχίζεται

Απόσπασμα από το βιβλίο «Γρηγόριος Νύσσης, Έργα 1, των Πατερικών Εκδόσεων «Γρηγόριος ο Παλαμάς», εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια, Αθηναγόρου Κοκκινάκη Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας.

Πηγή: pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)